

Rahakätköjä/-löytöjä Lieksa-Pielisjärvellä

- Tiedot kerätty fil.tri Raimo Vänskän väitöskirjajulkaisusta "*Kansan käsissä ja kätköissä*" (STUDIA CARELICA HUMANISTICA 13, Joensuun yliop. humanistinen tiedekunta 1998)
- Rajan Raha 4-5/2012 : Lieksaa koskevat artikkelit / Raimo Vänskä P-K.Numismaatikot ry

Pankajärvi, Koivula 8:7, lokakuu 1953, tilanom. Onni Vallius löysi "kasan" venäl.hopearahoja n. 20 cm syvyydestä. Löytöpaikka n. 300 m etäisyydellä Pankajärven rannasta.

Löytörahoja yhteensä **551** kpl.

Rahoista 115 kpl oli dengoja ja kopeekoita ajalta 1533-1547 (Iivana III tai Vasili III ja Iivana IV) ja 327 kpl kopeekoita ja dengoja ajalta 1547-1584 (Iivana IV). Lisäksi tunnistamattomia 109 kpl ?

Pielisen museolle löydöksestä on ohjautunut **17** rahaa.

Maakunnan vanhimmat venäläiset maalöytörahat.

(RV/SCH sivu 56)

Pankajärvi, Ahola , 24.4.1950, Onni Vallius löysi uudismaan kynnön yhteydessä n. 20 cm syvyydestä juurakon katveesta ruotsalaisia hopearahoja sisältäneen kätkön, jossa nuorin raha oli vuodelta 1590.

Rahoja oli yhteensä **127** kpl, joita lyöttäjänsä mukaisesti:

- 1 aurtua (örtug) Sten Sture vanh..(1470-1497 ja 1501-1503)
- 1/2 aurtua Sten Sture (1504-1512)
- 1 markka 1559, 1/2 markkaa 1557, 2 äyriä 1541, fyrkka 1522 (7) Kustaa Vaasa (1521-1560)
- 1 markka 1561, 1564, 1567 Erik XIV (1560-1568)
- äyrit 1/2 - 4 vuosilta 1573-1588 yht. 90 kpl, 4 markkaa 1571 (klippinki)
- fyrkat vuosilta 1576-1589 yht. 14 kpl, aurtuat 1589 (4), 1590 (1) Juhana III (1568-1592)

(s. 57)

Lieksan kirkonkylä 1872, löytyi ruotsalainen hopearaha (?) Juhana III ajalta.

Metsänhoitaja Dyberg luovutti rahan Helsingin yliopiston kokoelmiin.

(s. 58)

Samassa (?) löydössä oli myös Kustaa III hopearaha ja 15 venäläistä dengaa.

(RR 5/2012)

Viensuu, Kantelelahti 5: 1898, torppari Onni Heikkinen löysi venäläisiä tipparahoja **586** kpl, vanhimmat Iivana III (1533-1547) ajalta.

Valtion historiallisen museon pääluettelon mukaan tipparahoja löydöksessä oli **585** kpl, ortodoksinen risti ja kolme korvarengasta. Löydös siirtyi nimismies F.W.Chydeniuksen toimittamana Suomen muinaismuistoyhdistykselle, josta edelleen Muinaistieteelliselle toimikunnalle. Löytö siirtyi valtion omistukseen 12.9.1898. Vuonna 1988 havaittiin tipparahoja olevan yht. **551** kpl, **34** kpl oli siis joutunut "erilleen".

(s. 60)

Lieksan kylä, , 1880, löydetty puolen kyynärän syvyydestä syöpyneitä kuparikolikoita yhteensä **312** kpl (Lagus). Löytöä ei lunastettu. **Pielisen Museossa** näistä yht **29** kpl (1628-30). Lagus mainitsee löydetyistä (v.1880) äyrikätköstä (Museoviraston luettelo).

Luettelosta puuttuu ? 1 ja 1/4 äyriä rahoja (1627-1628) **826** kpl.

(s. 75)

Lieksa , kaupunginniemi, 12.11.1932, työmiehet löysivät ruotsalaisia rahoja vuosilta 1635-1641 **43** kpl tuohirasiassa. Löytö lähetetty MTTk:lle 26.11.1932.

Lieksa, Sokojoiki, Yrjölä 20: , 1948, Ritva Eronen löysi 1/4 äyriä 1634 (tyyppi A).

(s. 79)

Lieksa, Karjala 17: , 11.4.1988, Hannu Turpeinen löysi asuinrak. läheltä, 1/6 äyriä 1668.

(s. 88)

Koriseva, Marja-aho 57:12, Antti Otronen luovutti tilalta löydetyn 1/2 taaleria 1724 (ploomu)

Nurmeksen museolle. L 67

(s. 189)

Vieki (tai Lamminkylä ?), Antti Otronen löysi 1/2 d sm ploomun 1745 , jonka myi.

Nurmeksen museon kokoelmissa (?). L 78

(s. 197)

Hattuvaara, 21.8.1967 Hilja Mustonen ilmoitti Kansallismuseolle äyri löydöstä.
Rahat ajalta 1751-1771. (s. 216)

Kolilta löydettiin v.1986 tienoilla hyväkuntoinen 1 äyri sm 1744. (RR 5/2012)

Lieksan kirkkomaasta v.1935 löydetty yhdeksän ruotsalaista kuparirahaa ajalta 1666-1819.
Osa näistä on **Pielisen Museossa** (äyreja 5 kpl ja killinkejä 2 kpl).
E.m. kirkkomaalta löydettiin v.1960 3 kpl venäläisiä kuparikopeekoita: 2 kop. 1812 ja 1814,
sekä 1 kop. 1821. (RR 5/2012)

Lieksan Hattusaaresta v.1862 torppari A.Pongalainen löysi kotitaltaan n:o 7 maakätkön,
joka sisälsi 8 kpl riikintaalereita vuosilta 1776-1782, sekä 12 kpl venäläisiä 5 kopeekan
rahoja vuosilta 1761-1794 (RR 5/2012)

Viekin Herralasta maanvilj. Ville Saarelainen luovutti v.1965 **Pielisen Museolle** venäläisiä
1700-luvun kopeekoita 51 kpl sekä ruotsalaisia killinkejä 25 kpl (RR 5/2012)

Lamminkylän Horttanalan pellolta löydettiin "vuosikausia sitten" huonokuntoisia venäläisiä
ja ruotsalaisia rahoja 40 kpl suojanaan silmälasikotelo. (RR 5/2012)